

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Miljø- og Fødevarerministeriets tiltag vedrørende forslag til fiskeriforslag til fiskeriforanstaltninger i en række havstrategiområder og et Natura 2000 område i Kattegat

I foråret 2016 besluttede den daværende regering at udpege seks beskyttede områder i Kattegat i medfør af havstrategidirektivet¹. Miljø- og Fødevarerministeriet har på denne baggrund udarbejdet forslag til fiskeriforanstaltninger til beskyttelse af sårbare bundhabitater med blød bund på dybder over 20 meter i dansk farvand i Kattegat.

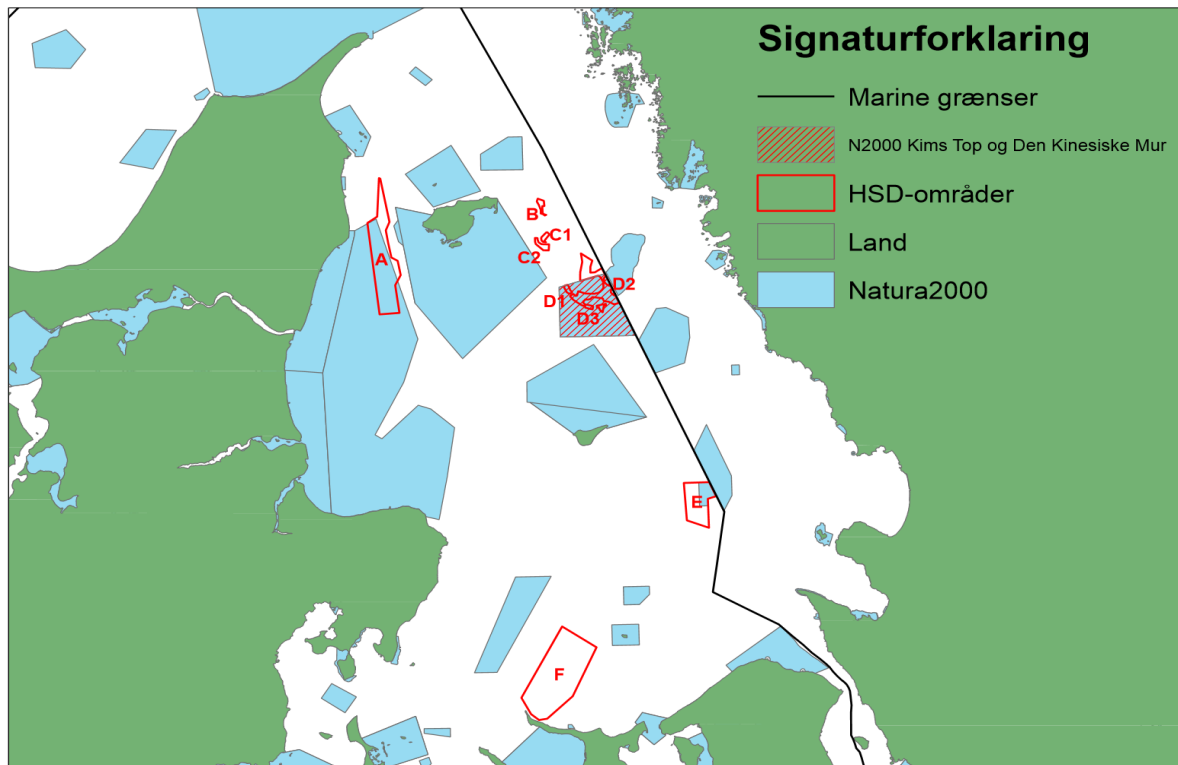
Den reformerede fælles fiskeripolitik lægger op til et øget regionalt samarbejde mellem medlemsstaterne. De overordnede rammer indgår i den nye grundforordning for fiskeripolitikken (EU 1380/2013). De forslag til fiskeriforanstaltninger, som eksempelvis Danmark tager initiativ til med henblik på overholdelse af forpligtelserne i Unionens miljølovgivning (havstrategidirektivet og Natura 2000), skal således koordineres regionalt og fremsendes i form af 'fælles henstillinger' til Kommissionen. De fælles henstillinger danner grundlag for Kommissionens efterfølgende vedtagelse af de omfattede fiskeriforanstaltninger gennem en delegeret retsakt. I det konkrete tilfælde er Danmark initiativtager og ansvarlig for gennemførelse af processen i forhold til berørte nabostater mv.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets ansvar i relation til fiskeri at sikre de nødvendige beskyttelseshensyn, som de udlagte havstrategiområder og Natura 2000 områder er udpeget for at tilgodese. I relation til havstrategiområder er det beskyttelsen af sårbare arter, hjemmehørende på den dybe bløde havbund i Kattegat, der er hovedformålet. For Natura 2000 området drejer det sig om beskyttelse af revstrukturer mod ødelæggelse som følge af fysiske forstyrrelser, som eksempelvis fiskeri med bestemte redskaber. I det konkrete forslag, er det valgt at integrere den planlagte beskyttelse af Natura 2000 området "Kims Top og Den Kinesiske Mur" med den planlagte beskyttelse af havstrategiområderne, da områderne ligger i umiddelbar tilknytning til hinanden. Beskyttelsen af revstrukturerne i Natura 2000 området følger de principper, der tidligere er besluttet for denne beskyttelse.

Miljø- og Fødevarerministeriet har således udarbejdet et samlet forslag til fiskeriforanstaltninger i en række områder, hvor Sverige og Tyskland ud over Danmark har fiskerirettigheder. Dette tiltag supplerer den beskyttelse af en række Natura 2000 områder, som tidligere er iværksat i Kattegat. Der er tidligere fremsendt notater til Folketingets Europaudvalg om disse foranstaltninger.

Placering af havstrategiområderne og Natura 2000 området Kims Top og Den Kinesiske Mur

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 56/2008 af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet).

Udgangspunktet for beskyttelsesforanstaltningerne i forhold til den dybe bløde havbund i Kattegat er et havbunds-sedimentkort, der er udarbejdet af GEUS. Registreringer af sårbar bundfauna i havstrategiområderne er et samlet resultat af undersøgelser foretaget af Miljøstyrelsen, Orbicon og Oceana. Grundlaget for beskyttelsen i Natura 2000 området er Miljøstyrelsens kortlægning af marine naturtyper og de i Natura 2000 planerne angivne trusler og hertil tilhørende indsatsprogrammer.

De foreslåede fiskeriforanstaltninger, som skal drøftes med svenske og tyske fiskeri- og miljømyndigheder, omfatter forbud mod anvendelse af bundsløbende redskaber i hele havstrategiområdernes udbredelse, og i Natura 2000 området arealer kortlagt som stenrev inklusiv den omkring liggende bufferzone (sikkerhedszone).

DTU Aqua har for Miljø- og Fødevarerministeriet analyseret fiskerimønsteret i de seks havstrategiområder og i Natura 2000 området "Kims Top og Den Kinesiske Mur" (for perioden 2011-2015), som forslagene omfatter. Analyserne tager udgangspunkt i det fiskeri med bundsløbende redskaber, som udøves af fartøjer over 12 meter. Analyserne er udarbejdet af DTU Aqua. Opgørelserne omfatter således ikke fiskeri for fartøjer under 12 meter. Fiskeriet fra disse fartøjer udgør dog kun en mindre del af de samlede fangstværdier i Kattegat (ca. 5 %). Det antages, at disse fartøjer har nogenlunde det samme fiskerimønster som fartøjer over 12 meter.

Opgørelserne omfatter de områder, hvor det ifølge forslaget vil blive forbudt at anvende bundsløbende redskaber. Det vil sige i alle havstrategiområderne og på revene og i bufferzonen i Natura 2000 området. De samlede registrerede landinger med bundsløbende redskaber i områderne kan opgøres til gennemsnitligt ca. 631.000 kr. årligt (2011-2015). I dette tal indgår også fangster af brisling med bundsløbende redskaber. Det vurderes, at brisling i vid udstrækning kan fiskes med flydetrawl. Fratrækkes de registrerede fangster af brisling i områderne, kan de registrerede landinger fra alle områderne beregnes til ca. 152.000 kr. årligt i gennemsnit for perioden. Beregningerne af

landingsværdierne fra områderne skal ses i forhold til at de samlede landingsværdier fra Kattegat fanget med bundsløbende redskaber udgør ca. 100. mio. kr. i gennemsnit pr. år i perioden.

Der er i forbindelse med udformningen af forslaget til udpegning af havstrategiområder gennemført en række aktiviteter med inddragelse af relevante interessenter. Der er således afholdt fælles interessentmøder i Havforum og i Havstrategiforum og der har været afholdt en workshop med bred deltagelse fra de grønne organisationer og fiskeriets organisationer. I løbet af processen har der løbende været en dialog med Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO), der har bidraget med supplerende fiskeridata om fiskeriaktiviteter i Kattegat, ligesom de grønne NGO'er har været inddraget. Samme forhold gør sig gældende for Natura 2000 beskyttelsen, hvor samtlige interessenter har været direkte involveret via ministeriets Natura 2000 Dialogforum.

Forslaget til beskyttede områder (havstrategiområder) i Kattegat var i offentlig national samt nabostatslig høring fra januar 2015 til april 2015. Den endelige beslutning om udpegningerne blev offentliggjort den 9. maj 2016.

Miljø- og Fødevareministeriet planlægger at invitere samtlige medlemsstater omkring Nordsøen til opstartsmøde i København, forventeligt i marts 2017 i overensstemmelse med de i den reformerede fælles fiskeripolitik fastsatte retningslinjer for regional proces for forslag til fiskeriregulering, hvor flere medlemsstater har direkte forvaltningsmæssige interesser. På det regionale møde vil Miljø- og Fødevareministeriet præsentere de danske forslag til fiskeriforanstaltninger for beskyttelse af den bløde havbund i seks områder og revstrukturerne i Natura 2000 området Kims Top og Den Kinesiske Mur, alle beliggende i Kattegat. Der vil blive nedsat en teknisk arbejdsgruppe med deltagelse af Danmark (initiativtagende medlemsstat), Sverige og Tyskland (medlemsstater med direkte forvaltningsmæssig interesse), som har til opdrag at udforme de endelige reguleringsforslag, der i form af fælles henstilling skal sendes til Kommissionen.

Den fælles henstilling danner grundlag for Kommissionens efterfølgende vedtagelse af de omfattede fiskeriforanstaltninger gennem en delegeret retsakt. Når der tegner sig et klart billede af udkast til fælles henstilling, foretages på det foreliggende grundlag en forelæggelse af udkastet til fælles henstilling (Kommissionens forventede forslag til delegeret retsakt) for Folketinget efter høring af § 5-udvalget (fiskeri) i henhold til de almindelige nationale EU procedurer. De Rådgivende Råd, som består af repræsentanter fra industrien samt andre interessegrupper, høres i overensstemmelse med rammerne for udarbejdelse af fælles henstillinger.